

- rozhodnutí České národní banky č.j. 2024/58919/650 ze dne 20. května 2024, sp.zn. Sp/2023/15/658

V Praze dne 20. 5. 2024
Č.j.: 2024 / 58919 / 650
Ke sp.zn. Sp/2023/15/658
Počet stran: 29

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též jen „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“), a orgán dohledu nad oblastí poskytování spotřebitelských úvěrů podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZSÚ“), rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“) se společností CFG Credit a.s., IČO 094 33 635, sídlem Sladkovského 767, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, takto:

I.

Společnost CFG Credit a.s., IČO 094 33 635, sídlem Sladkovského 767, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, se uznává vinnou, že

- (i) v období od 1.6.2022 do 12.5.2023 nesplnila požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů zajišťujících řádné poskytování spotřebitelského úvěru, když
- a) nezavedla a neudržovala přiměřená a účinná pravidla a postupy pro zjištění a ověření výše a pravidelnosti výdajů spotřebitele;
 - b) nezavedla a neudržovala přiměřená a účinná pravidla a postupy pro zjištění a ověření existence a výše stávajících závazků spotřebitele;
 - c) nezavedla a neudržovala přiměřená a účinná pravidla a postupy pro zjištění a ověření schopnosti splácet úvěr s tzv. balonovým splácením, kdy je jistina splacena jednorázově na konci trvání úvěrového vztahu,
- (ii) v období od 5.10.2022 do 11.5.2023 ve všech 33 případech z kontrolního vzorku (č. úvěrových smluv [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]) poskytla spotřebitelské úvěry bez toho, aby před uzavřením smlouvy o úvěru řádně posoudila úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- (iii) v období od 5.10.2022 do 29.3.2023 ve všech 23 anuitních úvěrových případech ze vzorku uvedla ve Formuláři/ESIPu a ve smlouvě o spotřebitelském úvěru nesprávně informaci o celkových nákladech spotřebitelského úvěru a o RPSN, jelikož ty v sobě nezahrnovaly poplatek za sjednání doplňkové služby Podpora, jejíž sjednání bylo nutné pro získání úvěru za nabízených a následně uzavřených podmínek, tedy s nižší zápujční úrokovou sazbou, expresním zpracováním, možností vrácení poloviny úroků a možností odkladu či přerušení splácení,
- (iv) v období od 5.10.2022 do 29.3.2023 před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru neposkytla ani jednomu spotřebiteli z 23 anuitních úvěrových případů ze vzorku informaci o celkové výši úvěru ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ, když uvedla ve Formuláři/ESIPu nesprávně informaci o celkové výši úvěru, jelikož ta v sobě zahrnovala i částku, která byla z úvěrového rámce před vyplacením finančních prostředků odečtena ve formě poplatku a nebyla nikdy dána spotřebiteli k dispozici,

č í m ž p o r u š i l a

- (i) ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ ve spojení s § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ,
- (ii) ustanovení § 86 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023,
- (iii) ustanovení § 95 odst. 1 písm. g) a k) ZSÚ, § 95 odst. 2 ZSÚ a § 106 odst. 1 písm. g) ZSÚ,
- (iv) ustanovení § 95 odst. 1 písm. c) ZSÚ a ustanovení § 95 odst. 2 ZSÚ,

a d o p u s t i l a s e

- (i) přestupku dle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ,**
- (ii) přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ,**
- (iii) přestupku dle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) ZSÚ a přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. n) ZSÚ,**
- (iv) přestupku dle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) ZSÚ,**

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ pokuta ve výši 4 000 000 Kč (slovy čtyři miliony korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

II.

Společnosti CFG Credit a.s., IČO 094 33 635, sídlem Sladkovského 767, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, se podle ustanovení § 95 odst. 1 přestupkového zákona a ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, ve spojení s ustanovením § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náhrada nákladů řízení je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

Identifikace účastníka řízení

1. Společnost CFG Credit a.s., IČO 094 33 635, sídlem Sladkovského 767, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl B, vložka 3721, a od 22.4.2021 je držitelem povolení k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru (dále jen „účastník řízení“).
2. Na základě příslušných ustanovení zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“) proběhla u účastníka řízení kontrola zaměřená na prověření dodržování právních předpisů účastníkem řízení v kontrolovaném období od 1.10.2022 do 12.5.2023 (dále jen „kontrolované období“) při poskytování spotřebitelských úvěrů (dále jen „Kontrola“). O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci Kontroly, byl pořízen protokol o kontrole, č.j. 2023/121334/CNB/650, ze dne 18.9.2023 (dále jen „Protokol o kontrole“).
3. Účastník řízení poskytoval spotřebitelské úvěry online formou buď prostřednictvím svých internetových stránek, nebo na základě externího leadu (cca 90 % případů). Účastník řízení v kontrolovaném období primárně poskytoval anuitně splácené spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení do výše až 200 000 Kč, s dobou splatnosti 12 – 72 měsíců a s úrokovou sazbou 19 – 39,9 %. Účastník řízení si účtoval poplatek za vyřízení ve výši od 10 do 20 % z jistiny spotřebitelského úvěru. Spotřebitelský úvěr byl poskytován v 8 variantách, viz Tabulka č. 1. Konkrétní varianta byla žadateli přidělena na základě jeho bonity. Poslední spotřebitelský úvěr této produktové nabídky byl poskytnut 4.5.2023. Dále účastník řízení poskytoval anuitně splácené spotřebitelské úvěry na bydlení zajištěné zástavním právem k nemovitosti v maximální výši 2,5 mil. Kč se splatností 72 – 216 měsíců a úrokovou sazbou 9 – 37 % p. a.

Tabulka č. 1

Spotřebitelský úvěr	Výše úvěru	Poplatek za vyřízení
typ A+	až 200 tisíc	10 % - 20 %
typ A	5 - 140 tisíc	10 % - 20 %
typ B	5 - 50 tisíc	15 % - 20 %
typ C	5 - 70 tisíc	15 % - 20 %
typ C-	5 - 40 tisíc	15 % - 20 %
typ D	5 - 30 tisíc	15 % - 20 %
typ E	5 - 10 tisíc	20%
Konsolidace	30 - 300 tisíc	10 % - 20 %

4. Od 20.4.2023 účastník řízení přistoupil ke změně nabízených produktů a začal poskytovat pouze spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení s tzv. balonovým splácením¹. Nově nabízený produkt byl poskytován podle bonity žadatele ve 4 variantách, viz

Tabulka č. 2.

Spotřebitelský úvěr	Výše úvěru	Splatnost úvěru	Úroková míra
Balónový úvěr A	až 40 tisíc	12 měsíců	od 10 % p. m.
Balónový úvěr B	až 30 tisíc	12 měsíců	od 10 % p. m.
Balónový úvěr C	až 20 tisíc	12 měsíců	od 10 % p. m.
Balónový úvěr D	až 10 tisíc	6 měsíců	od 40 % p. m.

5. V kontrolovaném období účastník řízení poskytl celkem 3 317 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu cca 198 136 000 Kč. Z toho bylo 12 spotřebitelských úvěrů na bydlení a 3 305 jiných než na bydlení, přičemž 3 120 bylo v režimu anuitního splácení a 185 v režimu splácení balonového.

Průběh správního řízení

6. Česká národní banka vydala dne 11.4.2024 příkaz, č.j. 2024/44913/650 (dále též „Příkaz“)², ve kterém byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 4 000 000 Kč podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ. Správní orgán považoval skutkové zjištění před zahájením správního řízení za dostatečné, proto v souladu s ustanovením § 150 odst. 1 správního řádu jako první úkon v řízení vydal uvedený Příkaz. Účastník řízení proti Příkazu podal v zákonem stanovené lhůtě dne 19.4.2024 odpor (dále jen „Odpor“)³, čímž došlo ke zrušení Příkazu.
7. Dne 23.4.2024 byl účastníku řízení doručen přípis správního orgánu č. j. 2024/49570/650⁴, kterým byl účastník řízení informován o právu vyjádřit se k podkladům shromážděným správním orgánem před vydáním rozhodnutí. Účastník řízení svého práva nevyužil.

Ad výrok I.

Skutková zjištění a jejich právní posouzení

¹Spotřebitel v průběhu trvání smlouvy splácí měsíčně úrok z celkové jistiny a až v době splatnosti úvěru hradí jednorázově celou výši jistiny, tzv. balonovou splátku spolu s měsíčním úrokem.

²Viz spis Sp/2023/15/658 – č. listu 5 - 30.

³Viz spis Sp/2023/15/658 – č. listu 31 – 64.

⁴Viz spis Sp/2023/15/658 – č. listu 65 - 67.

(i) **Zavedení a udržování postupů a pravidel pro posuzování úvěruschopnosti**

Právní úprava

8. Podle § 15 odst. 1 ZSÚ nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru zavede a udržuje postupy a pravidla, která jsou vhodná mj. z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru. Podle § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ postupy a pravidla podle odstavce 1 zahrnují pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Požadavky pro nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti jsou dále rozpracovány v dohledovém benchmarku č. 3/2016.⁵
9. Podle ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ je nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.

Skutková zjištění

10. Účastník řízení upravil své postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti ve vnitřním předpisu *MP_3.02-3 Pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, ve verzi účinné od 1.6.2022 do 1.5.2023 (verze 1.1.) a ve verzi účinné od 1.5.2023 (verze 1.2.)* (dále jen „PPÚ“)⁶.
11. Z kapitoly 2.4. PPÚ vyplynulo, že účastník řízení v rámci posuzování úvěruschopnosti spotřebitele vyhodnocoval finanční bilanci spotřebitele, která udávala disponibilní část finančního rozpočtu spotřebitele, tedy zda spotřebitel má dostatek finančních prostředků ke splacení úvěru, a dále též nefinanční parametry. Tyto nefinanční parametry ovlivňovaly (v případě splnění všech ostatních podmínek) pouze výši poskytovaného spotřebitelského úvěru a výši budoucí splátky, a nebyly tedy rozhodné z hlediska schválení či zamítnutí žádosti o úvěr.
12. Výpočet finanční bilance probíhal automatickým systémem na základě zadaných parametrů dle následujícího vzorce: Měsíční zůstatek = celkové příjmy spotřebitele – celkové závazky spotřebitele. Celkové příjmy byly tvořeny z hlavní činnosti a případnými ostatními příjmy. Celkové závazky se skládaly z nákladů na bydlení, na manžela, na děti, a z budoucích splátek úvěrů (včetně toho požadovaného). Aby byla finanční bilance spotřebitele vyhodnocena kladně, musel být měsíční zůstatek spotřebitele vyšší než částka 6 800 Kč.

a) Zjištění a ověření výdajů žadatele o spotřebitelský úvěr

13. Dle kapitoly 2.4. PPÚ účastník řízení v kontrolovaném období při posuzování úvěruschopnosti rozlišoval výdaje na bydlení (energie, nájem, hypotéka), výdaje na děti a výdaje na manžela/manželku. Dle vnitřního předpisu *MP_3.02-12 PRODUKTY*⁷ byly požadovány pro každou variantu spotřebitelského úvěru s anuitním splácením za účelem zjištění finanční situace spotřebitele odlišné doklady, viz Tabulka č. 3.

⁵Ke dni vydání tohoto rozhodnutí k dispozici na https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf.

⁶Přijato dne 9. 6. 2023 pod č. j. 2023/072359/CNB/650, soubor *MP_3.02-3_Pravidla_pro_posuzovani_uveruschopnosti_spotrebitele*. Není-li v textu dále rozlišeno, o kterou verzi vnitřního předpisu PPÚ se jedná, platí, že se uvedené vztahuje k oběma výše uvedeným verzím platným a účinným v kontrolovaném období.

⁷Přijato dne 9. 6. 2023 pod č. j. 2023/072359/CNB/650, soubor *MP_3.02-12_Produkty.pdf*.

Tabulka č. 3

Spotřebitelský úvěr A+	3x výpis z bankovního účtu (za poslední 3 celé měsíce), 3x výplatní páska (za poslední 3 měsíce)
Spotřebitelský úvěr A	3x výpis z bankovního účtu (za poslední 3 celé měsíce), 3x výplatní páska (za poslední 3 měsíce) nebo daňové přiznání (za minulý rok)
Spotřebitelský úvěr B	1x výpis z bankovního účtu (jeden za poslední 2 měsíce) 1x výplatní páska (za poslední 2 měsíce) nebo daňové přiznání (za minulý rok)
Spotřebitelský úvěr C	3x výpis z bankovního účtu (za poslední 3 celé měsíce), 3x výplatní páska (za poslední 3 měsíce) nebo daňové přiznání (za minulý rok)
Spotřebitelský úvěr C-	1x výpis z bankovního účtu (jeden za poslední 2 měsíce), 1x výplatní páska (za poslední 2 měsíce) nebo daňové přiznání (za minulý rok)
Spotřebitelský úvěr D	1x hlavička bankovního účtu, 3x výplatní páska (za poslední 3 měsíce) nebo daňové přiznání (za minulý rok)
Spotřebitelský úvěr E	1x hlavička bankovního účtu, 3x výplatní páska (za poslední 3 měsíce) nebo daňové přiznání (za minulý rok)
Spotřebitelský úvěr na bydlení	3x výpis z bankovního účtu (za poslední 3 celé měsíce) nebo alespoň nově založený bankovní účet, 3x výplatní páska (za poslední 3 měsíce) nebo daňové přiznání (za minulý rok)

14. Z uvedeného vyplývá, že u anuitních spotřebitelských úvěrů typu B, C, D, E a na bydlení účastník řízení dle nastavených pravidel požadoval po spotřebiteli doložit jeden výpis z bankovního účtu, nebo jen hlavičku bankovního účtu, v případě úvěru na bydlení postačoval dokonce jen doklad o nově založeném bankovním účtu. Účastník řízení tak nemohl v těchto případech řádně ověřit pravidelné měsíční výdaje.
15. Obdobně i pro spotřebitelské úvěry s balonovou formou splácení vnitřní předpis *MP_3.02-12 PRODUKTY* stanovil rozdílné požadavky na doložení výdajové stránky finanční situace spotřebitele v závislosti na typu spotřebitelského úvěru, viz Tabulka č. 4.

Tabulka č. 4

Balónový úvěr A	3x výpis z bankovního účtu (za poslední 3 celé měsíce)
Balónový úvěr B	1x výpis z bankovního účtu (za poslední 3 měsíce)
Balónový úvěr C	žádný relevantní doklad neuveden
Balónový úvěr D	žádný relevantní doklad neuveden

16. Z uvedeného je patrné, že u balonových spotřebitelských úvěrů typu B účastník řízení požadoval doložit pouze jeden měsíční výpis z bankovního účtu, resp. u typu C a D dle nastavených pravidel nepožadoval po spotřebiteli doložení vůbec žádného dokladu,

kterým by šlo řádně ověřit výši a pravidelnost měsíčních výdajů spotřebitele.

17. Správní orgán současně konstatuje, že účastník řízení uzavřel dle výše uvedených a uplatňovaných nedostatečných pravidel, kdy požadoval toliko jeden nebo žádný výpis z bankovního účtu spotřebitele, celkem 2 227 z celkového počtu 3 317 poskytnutých spotřebitelských úvěrů, tj. 64 % úvěrových případů⁸. Uvedená zjištění potvrdila taktéž analýza kontrolního vzorku úvěrových případů, viz dále.
18. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení při výpočtu finanční bilance vycházel z informací získaných z dokladů doložených spotřebitelem (výplatní pásky, výpisy z bankovních účtů apod.). Pokud však nebyly doklady doloženy (u 64 % úvěrů to vnitřní pravidla a postupy umožňovaly), byly do CRM systému k jednotlivým výdajovým položkám zaznamenány minimální hodnoty defaultně stanovené účastníkem řízení. Dle kapitoly 2.4. PPÚ činily minimální paušální výdaje spotřebitele na bydlení 3 000 Kč, částka na vyživovací povinnost vůči manželovi/manželce 1 200 Kč a vůči dítěti 2 000 Kč/dítě.
19. Vnitřní předpisy účastníka řízení nestanovily žádné další minimální hodnoty výdajů v jiných kategoriích. Pokud tedy účastník řízení nedisponoval doklady, z kterých by bylo možné ověřit výši a pravidelnost výdajů spotřebitele, byly postupy a pravidla pro posouzení úvěruschopnosti nastaveny tak, že účastník řízení vycházel z paušálně stanovených hodnot výdajů pouze v závislosti na tom, zda žadatel uzavřel manželství a zda má děti, přičemž nepodnikal žádné další úkony k ověření skutečných výdajů. Uvedené nelze považovat za řádné nastavení postupů a pravidel pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele.

b) Stávající finanční závazky spotřebitele

20. Účastník řízení rozlišoval finanční závazky spotřebitele na pravidelné a jednorázové. Dle vnitřních předpisů PPÚ a *MP_3.02-12 PRODUKTY* účastník řízení ověřoval existenci a výši finančních závazků spotřebitele analýzou výpisu z bankovního účtu, pokud jím disponoval, a dále informacemi z úvěrového registru REPI, registru dlužníků SOLUS, Centrální evidence exekucí a z insolvenčního rejstříku.
21. Při Kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení z registrů SOLUS a REPI přijímal pouze příznaky, tj. informace o tom, zda a případně kolik má spotřebitel úvěrů po splatnosti. V případě, že v registrech žádné úvěry po splatnosti uvedeny nejsou, zobrazí se pouze kategorie, do níž byl spotřebitel registrem zařazen. Účastník řízení tedy tímto způsobem nezjistil počet a výši sjednaných úvěrů či jednotlivých splátek, ani celkovou dlužnou částku nebo dobu splácení. Dále správní orgán konstatuje, že nahlédnutím do centrální evidence exekucí lze ověřit pouze (ne)existenci exekučně vymáhaných závazků spotřebitele, a z insolvenčního rejstříku pouze případný úpadek spotřebitele. Účastník řízení tak z těchto zdrojů rovněž nemohl zjistit závazky, které spotřebitelé dále splácí. Existenci a výši pravidelných finančních závazků z jiných úvěrů by tak účastník řízení mohl zjistit pouze z výpisu z bankovního účtu spotřebitele, ten však u většiny svých případů po spotřebitelích nepožadoval, viz body 13 - 17 tohoto rozhodnutí.

c) Balónový úvěr

22. Dále bylo při Kontrole zjištěno, že PPÚ obsahuje v kapitole 2.4. následující pravidlo: *„Pro poskytnutí úvěru s balónovým typem splácení je nezbytné, aby v posuzování úvěruschopnosti žadatele byla zohledněna i situace, kdy klient za dobu splácení svého úvěru bude muset „naspořit“ takovou částku, aby byl schopen v době splatnosti úvěru*

⁸Přijato dne 1.6.2023 2023_068624_CNB_650, soubor *cfg_data_audit.xlsx*.

splatit jednak platbu úroku, ale i celou výši jistiny daného úvěru. Z tohoto důvodu pracovník risk oddělení během vyhodnocování úvěruschopnosti spotřebitele přihlíží i k pravděpodobnosti, zda klient bude tuto poslední splátku schopen uhradit. Vzhledem k tomu, že klient má na základě smluvní dokumentace právo na bezplatné prodloužení úvěru o dalších 6-12 měsíců, může být úvěr poskytnut i klientům, u nichž je schopnost závěrečné úhrady jistiny snižena, musí být však schopen uhradit alespoň 50 % jistiny.“

23. Uvedené pravidlo tak umožňovalo poskytnutí úvěru spotřebiteli i za situace, kdy byla schopnost úhrady balonové splátky spotřebitelem o 50 % snížena. Takové pravidlo však nelze považovat za dostatečné pro nastavení řádného posouzení úvěruschopnosti v případě úvěru s balonovou splátkou, neboť pro poskytnutí spotřebitelského úvěru z výsledku posouzení úvěruschopnosti musí vyplynout, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splatit. Současně vyjma uvedeného vnitřního předpisu účastníka řízení neobsahovaly žádná další pravidla či postupy týkající se vyhodnocení, zda spotřebitel bude schopen splatit balonovou splátku.

Vyjádření účastníka řízení

24. Účastník řízení v odporu uvedl, že nehodlá sporovat skutková zjištění ani právní posouzení, a hodlá vyvinout veškerou součinnost k odstranění všech zjištěných nedostatků. Za tímto účelem účastník řízení zasílá správnímu orgánu pravidelně aktualizovaný harmonogram nápravných opatření.
25. Stanovisko správního orgánu včetně právní kvalifikace
26. Účastník řízení nijak nezpochybnil výše uvedený zjištěný skutkový stav tak, jak jej správní orgán vylíčil. Správní orgán vzal na vědomí, že se účastník řízení po proběhnutí Kontrole snaží o nápravu vytknutých nedostatků. Ani tato skutečnost však nemůže vést k zániku deliktů odpovědnosti účastníka řízení. Současně platí, že vhodnost a účinnost zvolených opatření k nápravě může být ověřena pouze prostřednictvím případné další kontroly na místě.
27. Účastník řízení má podle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru povinnost zavést a udržovat postupy a pravidla, která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru. Postupy a pravidla musí být přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a musí zajišťovat řádné a plynulé poskytování spotřebitelského úvěru. Mezi ně patří dle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ i postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
28. Správní orgán je toho názoru, že dotčená ustanovení kladou požadavek jak na formální nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti ve vnitřních předpisech účastníka řízení, tak i na dodržení materiální podstaty dotčených povinností, resp. uplatňování nastavených pravidel a postupů, které vedou k naplňování požadavků ustanovení § 86 a násl. ZSÚ.
29. Výše uvedená skutková zjištění dokazují, že účastník řízení nezavedl a neudržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tak, aby byla přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru. Systémové nedostatky v procesu získávání dostatečných a úplných podkladů, v jejich zpracování a vyhodnocení, se následně zákonitě promítly v nedostacích při posuzování úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů, viz odůvodnění ad (ii).
30. Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ platí, že se nebankovní poskytovatel

spotřebitelského úvěru dopustí přestupku tím, že nesplní některý z požadavků na výkon činnosti podle § 15, za který je pak možno uložit dle odst. 2 písm. b) téhož ustanovení pokutu až do výše 20 mil. Kč.

31. Na základě zjištěných skutečností má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 1.6.2022 do 12.5.2023⁹ nesplnil požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů zajišťujících řádné poskytování spotřebitelského úvěru, když

- a) nezavedl a neudržoval přiměřená a účinná pravidla a postupy pro zjištění a ověření výše a pravidelnosti výdajů spotřebitele;
- b) nezavedl a neudržoval přiměřená a účinná pravidla a postupy pro zjištění a ověření existence a výše stávajících závazků spotřebitele;
- c) nezavedl a neudržoval přiměřená a účinná pravidla a postupy pro zjištění a ověření schopnosti splácet úvěr s balonovým splácením;

čímž porušil ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.

(ii) **Posouzení úvěruschopnosti spotřebitele**

Právní úprava

32. Účastník řízení měl povinnost s odbornou péčí ve smyslu § 75 ZSÚ posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023¹⁰, tj. řádně posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných primárně od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
33. V souladu s ustanovením § 86 odst. 2 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023 byl účastník řízení povinen posoudit zejména schopnost spotřebitele splácet úvěr na základě porovnání příjmů a výdajů a způsobu plnění dosavadních dluhů.
34. Dle ustanovení § 84 odst. 2 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023 byl účastník řízení povinen informace poskytnuté spotřebitelem za účelem posouzení úvěruschopnosti ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných zdrojů. Pro naplnění tohoto požadavku tedy poskytovatel spotřebitelského úvěru nemůže vycházet z pouhých prohlášení spotřebitele, která nejsou podepřena

⁹Od účinnosti PPÚ do konce kontrolovaného období.

¹⁰ZSÚ byl několikrát novelizován, naposledy s účinností od 1.4.2024, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného v době protiprávního jednání se zněním účinným od 1.4.2024 správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové závažnosti nahlížení na porušení právní povinnosti nedoznala změny ve prospěch účastníka řízení.

žádnými doklady.^{11,12}

Skutková zjištění

35. V rámci Kontroly si správní orgán pro účely ověření posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů účastníka řízení v praxi vyžádal vzorek 33 smluv o spotřebitelském úvěru uzavřených účastníkem řízení v kontrolovaném období (viz Tabulka č. 5). Ve 30 případech se jednalo o spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení (z toho 20 v režimu anuitního splácení a 10 s balónovou splátkou) a ve 3 případech o spotřebitelské úvěry na bydlení (anuitní).

Tabulka č. 5

Typ Spotřebitelského úvěru	Varianta ¹³	Identifikační číslo smlouvy	Jméno a příjmení žadatele
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	A	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	C	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	C	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	C	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	D	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	A	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	A	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	C	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	D	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	E	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	A	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	B	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	B	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	B	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	D	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	A	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	C	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	C-	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	D	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	D	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	A	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	A	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	D	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	D	██████	██████████
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	A	██████	██████████

¹¹Rozsudek Soudního dvora Evropské unie, ze dne 18. prosince 2014 ve věci C-449/13 CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus.

¹²Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006 a Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015 (Nejvyšší správní soud judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními“).

¹³V případě, že není ve sloupci uvedeno „Úvěr na bydlení“, jedná se vždy o spotřebitelský úvěr jiný než na bydlení.

Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	A		
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	D		
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	C		
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	D		
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	C		
Spotřebitelský úvěr - balonové splácení	D		
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	Úvěr na bydlení		
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	Úvěr na bydlení		
Spotřebitelský úvěr - anuitní splácení	Úvěr na bydlení		

a) Příjmy žadatele o úvěr

36. Správní orgán zjistil kontrolou vybraného vzorku ohledně posouzení příjmové stránky následující skutečnosti.
37. V úvěrovém případě č. [REDAKCE] ([REDAKCE]) jsou z daňového přiznání za rok 2022 patrné příjmy ve výši 1 568 426 Kč, výdaje související s příjmy ve výši 941 056 Kč a vyměřená daň k zaplacení 62 055 Kč. Účastník řízení však v rámci posouzení úvěruschopnosti vycházel z měsíčního příjmu 130 702 Kč, což odpovídá 1/12 částky uvedené výše příjmů, aniž by byly zohledněny minimálně výdaje související s příjmy a vyměřená daň.
38. V úvěrovém případě č. [REDAKCE] ([REDAKCE]) jsou z daňového přiznání za rok 2021 patrné příjmy ve výši 3 982 253 Kč, výdaje související s příjmy ve výši 1 238 625 Kč a vyměřená daň k zaplacení 397 230 Kč. Účastník řízení však v rámci posouzení úvěruschopnosti vycházel z měsíčního příjmu 331 854 Kč, což odpovídá 1/12 částky uvedené výše příjmů, aniž by byly zohledněny minimálně výdaje související s příjmy a vyměřená daň.
39. V úvěrovém případě č. [REDAKCE] ([REDAKCE]) jsou z daňového přiznání za rok 2021 patrné příjmy ve výši 887 660 Kč a výdaje související s příjmy ve výši 532 596 Kč. Účastník řízení však v rámci posouzení úvěruschopnosti vycházel z měsíčního příjmu 73 972 Kč, což odpovídá 1/12 částky uvedené výše příjmů, aniž by byly zohledněny minimálně výdaje související s příjmy.
40. V úvěrovém případě č. [REDAKCE] ([REDAKCE]) účastník řízení vycházel při posouzení úvěruschopnosti z měsíčního příjmu ve výši 38 567 Kč. Z dokladů doložených k této úvěrové smlouvě však vyplývá, že průměrný měsíční příjem spotřebitele byl 25 028 Kč.
41. V úvěrovém případě č. [REDAKCE] ([REDAKCE]) účastník řízení vycházel při posouzení úvěruschopnosti z měsíčního příjmu ve výši 32 112 Kč. Z dokladů doložených k této úvěrové smlouvě však vyplývá, že průměrný měsíční příjem spotřebitele byl 22 244 Kč.
42. Účastník řízení tak v 5 uvedených úvěrových případech vycházel při posouzení úvěruschopnosti z nesprávné výše měsíčních příjmů spotřebitele.

b) Výdaje žadatele o úvěr

43. Co se týče výdajové stránky, správní orgán kontrolou vzorku 33 úvěrových složek zjistil, že v 15 případech (viz Tabulka č. 6) nebyl doložen žádný výpis z bankovního účtu a ve 4 případech byl doložen pouze jeden výpis z bankovního účtu. Současně nebyly evidovány ani žádné jiné podklady k doložení výdajů.

Tabulka č. 6

	Jméno a příjmení žadatele	Počet doložených výpisů	Úvěrový produkt	Jiné podklady k doložení výdajů
1.		3	Anuitní splácení A	NE
2.		3	Balonové splácení A	NE
3.		3	Anuitní splácení C	NE
4.		3	Anuitní splácení C	NE
5.		3	Anuitní splácení C	NE
6.		0	Anuitní splácení D	NE
7.		0	Balonové splácení D	NE
8.		0	Balonové splácení D	NE
9.		0	Úvěr na bydlení	NE
10.		3	Anuitní splácení A	NE
11.		3	Anuitní splácení A	NE
12.		3	Balonové splácení A	NE
13.		3	Balonové splácení A	NE
14.		3	Anuitní splácení C	NE
15.		0	Anuitní splácení D	NE
16.		0	Balonové splácení D	NE
17.		0	Anuitní splácení E	NE
18.		3	Úvěr na bydlení	NE
19.		3	Anuitní splácení A	NE
20.		1	Anuitní splácení B	NE
21.		1	Anuitní splácení B	NE
22.		1	Anuitní splácení B	NE
23.		0	Balonové splácení C	NE
24.		0	Anuitní splácení D	NE
25.		0	Balonové splácení D	NE
24.		3	Anuitní splácení A	NE
27.		3	Anuitní splácení C	NE
28.		0	Balonové splácení C	NE
29.		1	Anuitní splácení C-	NE
30.		0	Anuitní splácení D	NE
31.		0	Anuitní splácení D	NE
32.		0	Balonové splácení D	NE
33.		0	Úvěr na bydlení	NE

44. V těchto 19¹⁴ případech tak účastník řízení nedisponoval doklady, na základě kterých mohl v rámci posouzení úvěruschopnosti ověřit pravidelné měsíční výdaje spotřebitele.

45. Ohledně posouzení výdajové stránky u zbylých 14 úvěrových případů, kde byly

¹⁴Úvěrové případy:

pravidelné výdaje spotřebitele patrné z doložených výpisů z bankovního účtu, správní orgán zjistil následující skutečnosti.

46. V úvěrovém případě č. █████ (██████████) byl měsíční zůstatek¹⁵ spotřebitele ve výši 12 591 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 20 387 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, budoucí splátka úvěru 2 163 Kč, pravidelné závazky ve výši 2 500 Kč a sázky 133 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 39 924 (kategorie *Jiné*)¹⁶.
47. V úvěrovém případě č. █████ (██████████) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 11 605 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 24 219 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, budoucí splátka úvěru 3 461 Kč, pravidelné závazky ve výši 3 800 Kč a sázky 2 353 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 12 787 (1 000 Kč v kategorii *Mobilní tarif, internet a televize* a 11 787 Kč v kategorii *Jiné*).
48. V úvěrovém případě č. █████ (██████████) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 16 815 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 29 457 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, budoucí splátka úvěru 3 461 Kč, pravidelné závazky ve výši 1 250 Kč a sázky 4 931 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 38 614 (369 Kč *Mobilní tarif, internet a televize*, 2 000 Kč *Energie* a 36 245 Kč *Jiné*).
49. V úvěrovém případě č. █████ (██████████) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 6 871 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 26 415 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 11 275 Kč, budoucí splátka úvěru 2 595 Kč a pravidelné závazky ve výši 5 674 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 3 689 (*Mobilní tarif, internet a televize*).
50. V úvěrovém případě č. █████ (██████████) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 55 169 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 130 702 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 15 000 Kč, budoucí splátka úvěru 8 000 Kč, pravidelné závazky ve výši 43 446 Kč a sázky 9 087 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 114 032 Kč (1 907 Kč *Mobilní tarif, internet a televize* a 112 125 Kč *Jiné*).
51. V úvěrovém případě č. █████ (██████████) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 15 683 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 29 465 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, budoucí splátka úvěru 2 163 Kč, pravidelné závazky ve výši 7 719 Kč a sázky 900 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 6 903 Kč (599 Kč *Pojištění*, 1 461 Kč *Mobilní tarif, internet a televize* a 4 843 Kč *Jiné*).
52. V úvěrovém případě č. █████ (██████████) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 261 986 Kč dle přílohy č. 6 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 331 854 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 20 867 Kč, budoucí splátka úvěru 31 181

¹⁵Blíže k výpočtu finanční bilance a měsíčního zůstatku viz bod 12 tohoto rozhodnutí.

¹⁶Viz karta Automatizace v CRM systému.

Kč, náklady na manželku 1 200 Kč, pravidelné závazky ve výši 15 657 Kč a sázky 963 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 35 294 Kč (7 998 Kč *Mobilní tarif, internet a televize*, 590 Kč *Pojištění*, 19 959 Kč *Energie* a 6 747 Kč *Jiné*).

53. V úvěrovém případě č. [REDACTED] ([REDACTED]) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 11 671 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 25 471 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, výdaje na dítě 2 000 Kč, budoucí splátka úvěru 3 461 Kč a pravidelné závazky ve výši 5 339 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 46 680 Kč (*Jiné*).
54. V úvěrovém případě č. [REDACTED] ([REDACTED]) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 8 075 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 18 959 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, budoucí splátka úvěru 4 000 Kč, pravidelné závazky ve výši 3 864 Kč a sázky 20 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 8 150 Kč (*Jiné*).
55. V úvěrovém případě č. [REDACTED] ([REDACTED]) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 7 677 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 20 716 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, výdaje na manžela 1 200 Kč, budoucí splátka úvěru 2 595 Kč a pravidelné závazky ve výši 6 244 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 1 000 Kč (*Jiné*).
56. V úvěrovém případě č. [REDACTED] ([REDACTED]) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 9 688 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 30 000 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 10 947 Kč, výdaje na manželku 1 200 Kč, výdaje na děti 4 000 Kč, budoucí splátka úvěru 1 298 Kč, pravidelné závazky ve výši 1 000 Kč a sázky 1 867 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 1 447 Kč (780 Kč *Mobilní tarif, internet a televize* a 667 Kč *Exekuce*).
57. V úvěrovém případě č. [REDACTED] ([REDACTED]) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 12 001 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 23 383 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 5 382 Kč a budoucí splátka úvěru 6 000 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 1 485 Kč (426 Kč *Mobilní tarif, internet a televize* a 1 059 Kč *Jiné*).
58. V úvěrovém případě č. [REDACTED] ([REDACTED]) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 47 146 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 73 972 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, výdaje na děti 6 000 Kč, budoucí splátka úvěru 4 326 Kč a pravidelné závazky 13 500 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 9 300 Kč (*Jiné*).
59. V úvěrovém případě č. [REDACTED] ([REDACTED]) byl měsíční zůstatek spotřebitele ve výši 8 950 Kč dle přílohy č. 1 smlouvy o spotřebitelském úvěru spočítán tak, že od příjmu 19 266 Kč byly odečteny výdaje na bydlení 3 000 Kč, budoucí splátka úvěru 2 163 Kč, pravidelné závazky 3 225 Kč a sázky 1 928 Kč. Účastník řízení však při výpočtu finanční bilance nezohlednil další pravidelné výdaje zjištěné z výpisů v průměrné měsíční výši 3 077 Kč (*Jiné*).

60. Výdaje spotřebitelů sice v těchto 14 případech byly patrné z bankovních výpisů, přesto tyto údaje nebyly účastníkem řízení zohledněny při výpočtu finanční bilance v rámci posouzení úvěruschopnosti, která tak nebyla kalkulována ze skutečně doložených a ověřených výdajů. Správní orgán doplňuje, že u 6¹⁷ z výše uvedených 14 případů vychází při započtení pravidelných, opakujících se výdajů plynoucích z výpisů z bankovního účtu do měsíčního zůstatku spotřebitele finanční bilance záporná.
61. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení ve 23 případech ze vzorku úvěrových případů vycházel při hodnocení úvěruschopnosti toliko z předem paušálně stanovených výdajů na bydlení, na manžela/manželku nebo výdajů na děti, viz tabulka č. 7.

Tabulka č. 7

	Žadatel	Výdaje na bydlení započítané účastníkem řízení	Paušální výdaje na manžela započítané účastníkem řízení	Paušální výdaje na děti započítané účastníkem řízení/jím zjištěný počet vyživovaných dětí
1.		3 000	0	0
2.		3 000	0	0
3.		3 000	0	0
4.		3 000	1 200	0
5.		10 947	1 200	4 000 / 2
6.		3 000	1 200	0
7.		3 000	0	0
8.		3 000	0	0
9.		0	0	0
10.		3 000	0	0
11.		11 275	0	0
12.		5 382	0	0
13.		15 000	0	0
14.		3 000	0	0
15.		3 000	0	0
16.		10 200	0	4 000 / 2
17.		3 000	0	0
18.		20 867	1 200	0
19.		3 000	0	6 000 / 3
20.		3 000	0	0
21.		11 010	0	0
22.		3 000	0	0
23.		3 000	0	0
24.		3 000	0	0
25.		3 000	0	0
26.		3 000	0	2 000 / 1
27.		3 000	0	0

¹⁷Úvěrové případy: , , , , , .

28.		3 000	1 200	4 000 / 2
29.		3 000	0	0
30.		3 000	0	0
31.		5 560	1 200	0
32.		3 000	1 200	2 000 / 1
33.		12 573	0	0

62. Účastník řízení tak při výpočtu finanční bilance v rámci posouzení úvěruschopnosti v 19 případech neměl k dispozici dokumentaci (body 43 - 44 tohoto rozhodnutí), ze které by mohl zjistit a ověřit výši a pravidelnost výdajů spotřebitele. Současně, i když v dalších 14 případech (body 45 – 60 tohoto rozhodnutí) potřebnou dokumentaci disponoval a měl tak k dispozici údaje o výdajích, při posouzení úvěruschopnosti s nimi nepracoval a využil pouze předem stanovené paušální hodnoty. Účastník řízení tedy nezapočítával výdaje, které by byly ověřením údajů deklarovaných žadatelem o úvěr, ale pouze defaultně stanovené hodnoty výdajů na bydlení, na manžela/manželku a na děti, aniž by tak došlo ke spolehlivému, průkaznému a dostatečnému zjištění a ověření výdajů každého konkrétního spotřebitele.

c) Stávající závazky žadatele o úvěr

63. Správní orgán kontrolou vzorku úvěrových složek zjistil, že v 15 případech (viz Tabulka č. 8) účastník řízení za účelem zjištění a ověření deklarovaných finančních závazků spotřebitele disponoval pouze záznamy z insolvenčního rejstříku, centrální evidence exekucí, registrů REPI a SOLUS, které ale neobsahovaly informace o počtu sjednaných úvěrů, výši jednotlivých měsíčních splátek, celkové dlužné částce ani sjednanou dobu splácení. Účastník řízení tedy nedisponoval žádným dokladem umožňujícím ověření všech závazků.

Tabulka č. 8

	Žadatel	Počet doložených výpisů	Další doklad ke zjištění závazků
1.		3	NE
2.		3	NE
3.		3	NE
4.		3	NE
5.		3	NE
6.		0	NE
7.		0	NE
8.		0	NE
9.		0	NE
10.		3	NE
11.		3	NE
12.		3	NE
13.		3	NE

14.		3	NE
15.		0	NE
16.		0	NE
17.		0	NE
18.		3	NE
19.		3	NE
20.		1	NE
21.		1	NE
22.		1	NE
23.		0	NE
24.		0	NE
25.		0	NE
26.		3	NE
27.		3	NE
28.		0	NE
29.		1	NE
30.		0	NE
31.		0	NE
32.		0	NE
33.		0	NE

64. V rámci posouzení úvěruschopnosti tak účastník řízení u 15 z 33 případů řádně neověřil existenci a výši všech stávajících finančních závazků spotřebitelů.

Vyjádření účastníka řízení

65. Účastník řízení v odporu uvedl, že nehodlá sporovat skutková zjištění ani právní posouzení, a hodlá vyvinout veškerou součinnost k odstranění všech zjištěných nedostatků. Za tímto účelem účastník řízení zasílá správnímu orgánu pravidelně aktualizovaný harmonogram nápravných opatření.

Stanovisko správního orgánu včetně právní kvalifikace

66. Účastník řízení měl povinnost s odbornou péčí ve smyslu ustanovení § 75 ZSÚ posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ, ve znění účinném do 31.12.2023, tj. na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.
67. Účastník řízení má tak povinnost s odbornou péčí zjišťovat a shromažďovat relevantní informace o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích) jednotlivých žadatelů o úvěr, následně tyto informace vyhodnocovat a ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, kdy cílem tohoto postupu je získání objektivního obrazu o komplexní finanční situaci jednotlivých spotřebitelů, příp. celé domácnosti. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení žadatelů o úvěr, resp. účastník řízení má povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespolehat se na pouhá prohlášení/tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích), případně na předem paušálně stanovené hodnoty těchto položek.
68. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že již podle předchozí právní úpravy byl pojem „informace získána od spotřebitele“ vykládán tak, že se musí jednat o informace,

- [illegible]

██████, ██████, ██████, ██████, ██████, ██████, ██████, ██████) řádně neověřil existenci a výši skutečných stávajících finančních závazků spotřebitelů;

čímž porušil ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023 a dopustil se tak přestupku upraveného v ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

(iii) Doplňková služba Podpora

Právní úprava

72. Dle ustanovení § 95 odst. 1 písm. g) ZSÚ platí, že před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení musí být spotřebiteli poskytnuta informace o celkové částce, kterou má spotřebitel zaplatit, a o roční procentní sazbě nákladů na spotřebitelský úvěr (dále též „RPSN“); a dále dle § 95 odst. 1 písm. k) ZSÚ informace o případné povinnosti uzavřít smlouvu o doplňkové službě související se smlouvou o spotřebitelském úvěru, je-li uzavření smlouvy o doplňkové službě povinné pro získání spotřebitelského úvěru nebo pro jeho získání za nabízených podmínek. Dle § 99 odst. 1 ZSÚ platí, že informace podle § 95 odst. 1 se poskytují prostřednictvím formuláře uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu (dále též „Formulář“).
73. Podle ustanovení § 95 odst. 2 ZSÚ před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru na bydlení musí být spotřebiteli poskytnuty informace uvedené v příloze č. 4 k tomuto zákonu. Dle oddílu 3 přílohy č. 4 k ZSÚ poskytovatel musí jako jeden z hlavních znaků úvěru uvést v ESIPu²⁰ celkovou částku ke splacení, dle oddílu 4 musí uvést RPSN použitou na daný úvěr, a dle oddílu 8 musí uvést také další povinnosti, které musí dlužník splnit, aby se na něho vztahovaly podmínky úvěru uvedené v tomto dokumentu.
74. Dle ustanovení § 106 odst. 1 písm. g) ZSÚ platí, že smlouva o spotřebitelském úvěru musí vždy obsahovat informace o RPSN na spotřebitelský úvěr, veškerých předpokladech použitých pro výpočet této sazby a celkové částce, kterou má spotřebitel zaplatit, vyjádřené číselným údajem a vypočtené k okamžiku předpokládaného uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru.
75. Dle ustanovení § 133 odst. 2 ZSÚ platí, že do celkových nákladů spotřebitelského úvěru se započítávají náklady na ocenění nemovité věci, je-li pro získání spotřebitelského úvěru nezbytné, a náklady na doplňkové služby, je-li uzavření smlouvy o doplňkové službě povinné pro získání spotřebitelského úvěru nebo pro jeho získání za nabízených podmínek.
76. Celkovými náklady spotřebitelského úvěru se dle § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ rozumí veškeré náklady včetně úroků, provizí, daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění a veškerých dalších plateb, které spotřebitel musí zaplatit v souvislosti se spotřebitelským úvěrem a které jsou poskytovateli známy, s výjimkou nákladů na notáře. Celkové náklady spotřebitelského úvěru se rovněž promítají do celkové částky, kterou má spotřebitel zaplatit ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) ZSÚ.

Skutková zjištění

77. Do 4.5.2023 byla k anuitně spláceným spotřebitelským úvěrům na bydlení a jiným než na bydlení nabízena doplňková služba Podpora (prostřednictvím *Smlouvy o zřízení doplňkové služby Podpora*). Sjednáním této služby získal spotřebitel výhodu expresního zpracování, možnost vrácení poloviny úroků v případě řádného a včasného uhrazení všech splátek, dále právo využít možnosti odkladu 3 splátek úvěru ročně vždy

²⁰Evropský standardizovaný informační přehled ve smyslu přílohy č. 4 ZSÚ.

o 1 kalendářní měsíc; možnosti přerušení splácení na dobu až 9 měsíců v případě úrazu, závažného onemocnění nebo hospitalizace; nebo možnosti přerušení splácení na dobu až 9 měsíců v případě nezaviněné ztráty zaměstnání. Současně v případě uzavření Podpory k spotřebitelskému úvěru byla spotřebiteli nabízena a poskytnuta nižší zápůjční úroková sazba. Naopak u spotřebitelského úvěru bez sjednání Podpory byla úroková sazba vyšší, viz ilustrativní obrázky č. 1.

Obrázek č. 1

Vyberte variantu produktu	
Pro zvolenou částku máme na výběr následující produkty. Vyberte preferovanou variantu produktu, o kterou máte zájem.	
 Půjčka CFIG s podporou Doporučená varianta půjčky s užitečnými benefity Vybráno	
Celková výše úvěru	30 000 Kč
Poplatek za vyřízení úvěru	6 000 Kč
Na účet obdržíte	24 000 Kč
Úroková míra	23,81 %
RPSN	39,92 %
Celková splatná částka	93 456 Kč
- Výplata financí na bankovní účet - Splácení online - Přístup do klientské zóny - Online asistence CFIG - Možnost odkladu až tří splátek ročně vždy o jeden kalendářní měsíc po řádném splácení - Možnost přerušení splácení až na 9 měsíců v případě úrazu, závažného onemocnění nebo hospitalizace - Možnost přerušení splácení až na devět měsíců v případě nezaviněné ztráty zaměstnání - Vrácení pojistné úroků v případě řádného a včasného uhrazení všech splátek - Expresní zpracování	
Měsíční splátka	1 298 Kč

Vyberte variantu produktu	
Pro zvolenou částku máme na výběr následující produkty. Vyberte preferovanou variantu produktu, o kterou máte zájem.	
 Půjčka CFIG Varianta půjčky se základními parametry. Vybrat variantu	
Celková výše úvěru	30 000 Kč
Poplatek za vyřízení úvěru	6 000 Kč
Na účet obdržíte	24 000 Kč
Úroková míra	49,00 %
RPSN	85,31 %
Celková splatná částka	93 456 Kč
- Výplata financí na bankovní účet - Splácení online - Přístup do klientské zóny - Online asistence CFIG - Zpracování úvěru do 7 dnů	
Měsíční splátka	1 298 Kč

78. Chtěl-li tedy spotřebitel získat spotřebitelský úvěr s nižším úrokem a výše uvedenými možnostmi odkladu/přerušení splácení, tj. za výhodnějších podmínek, musel spolu se *Smlouvou o úvěru* uzavřít i *Smlouvu o zřízení doplňkové služby Podpora*. Sjednání služby Podpora tak mělo přímý dopad na podmínky, za jakých byl úvěr poskytnut a účastník řízení měl informovat zákazníka v předsmělní dokumentaci ve smyslu § 95 odst. 1 písm. k) a odst. 2 ZSÚ o povinnosti sjednat doplňkovou službu pro získání spotřebitelského úvěru za nabízených podmínek. Současně měly být náklady²¹ na doplňkovou službu Podpora v předsmělní dokumentaci i v samotné smlouvě o úvěru dle § 95 odst. 1 písm. g) ZSÚ a § 106 odst. 1 písm. g) ZSÚ ve spojení s § 133 odst. 2 ZSÚ uvedeny a započítány do celkových nákladů spotřebitelského úvěru a do výpočtu RPSN.
79. Kontrolou předsmělní (*Předsmělní informace/ESIP*) a smluvní dokumentace (*Smlouva o úvěru a Smlouva o zřízení doplňkové služby Podpora*) vzorku úvěrových případů však bylo zjištěno a ověřeno, že účastník řízení Podporu označoval za

²¹Žádný z vnitřních předpisů, které byly v průběhu Kontroly předloženy, neobsahoval podmínky sjednání služby Podpora, ani stanovení způsobu výpočtu její výše. Z nastavení klientské zóny však bylo zjištěno, že konkrétní výše poplatku za Podporu odpovídala rozdílu částky k zaplacení z úroku, který by byl zákazníkovi vyměřen v případě úvěru bez sjednání Podpory (viz pravá část obrázku č. 1), a částky z úroku, který by zákazník získal na úvěr s Podporou (levá část obrázku č. 1). Jak tedy vyplývá i z obrázku č. 1, celková výše RPSN tak po započtení poplatku za Podporu v uvedeném ilustrativním případě odpovídala 85,31 %, nikoliv v předsmělní a smluvní dokumentaci uvedeným 39,9 %.

80. Správní orgán dodává, že účastník řízení poskytl spotřebitelský úvěr za výhodnějších podmínek (tj. za nižší úrok) díky sjednání doplňkové služby Podpora v kontrolovaném období celkem v 2 963 případech z 3 120, tedy téměř v 95 % případů. Pro ilustraci správní orgán uvádí, že např. v případě spotřebitelky [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE]) byl poskytnut úvěr ve výši 30 000 Kč a náklady na službu Podpora, které nebyly v rozporu se zákonem zahrnuty do výpočtu RPSN, činily celkem 36 864 Kč, tedy dokonce více, než je samotná jistina. Spotřebitelka tak měla po dobu 72 měsíců hradit měsíčně částku 786 Kč na jistinu (+ úrok) a 512 Kč na Podporu. Celková částka ke splacení u spotřebitelského úvěru ve výši 30 000 Kč tak činila 93 456 Kč²⁵, nikoliv pouze 56 592 Kč, jak spotřebitelku nepravdivě informoval účastník řízení v předsmluvní²⁶ a smluvní dokumentaci²⁷.

81. Účastník řízení v odporu uvedl, že nehodlá sporovat skutková zjištění ani právní posouzení, a hodlá vyvinout veškerou součinnost k odstranění všech zjištěných nedostatků. Za tímto účelem účastník řízení zasílá správnímu orgánu pravidelně aktualizovaný harmonogram nápravných opatření.

82. Účastník řízení svou argumentací skutkový stav ani právní posouzení nezpochybnil. Správní orgán tak konstatuje, že sjednání doplňkové služby Podpora bylo podmínkou pro získání spotřebitelského úvěru za nabízených podmínek, tj. s nižší zápůjční úrokovou sazbou, expresním zpracováním, možností vrácení poloviny úroků a možností odkladu či přerušení splácení. Náklady na doplňkovou službu Podpora tak měly být započteny do celkových nákladů spotřebitelského úvěru ve smyslu § 133 odst. 2 ve spojení s § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ.
83. Účastník řízení měl povinnost tento poplatek na doplňkovou službu Podpora zahrnout do celkových nákladů spotřebitelského úvěru, do celkové částky, kterou má spotřebitel zaplatit, a rovněž do výpočtu RPSN. Následně, tj. po zohlednění nákladů na doplňkovou službu Podpora, měl účastník řízení povinnost všechny spotřebitele u vzorku 23 anuitních úvěrových případů²⁸ pravdivě informovat a) před uzavřením smlouvy

[illegible]

o spotřebitelském úvěru dle § 95 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 95 odst. 2 ZSÚ o celkové částce, kterou má spotřebitel zaplatit, a o RPSN; b) informovat dle § 95 odst. 1 písm. k) ve spojení s § 95 odst. 2 ZSÚ o povinnosti uzavřít smlouvu o doplňkové službě související se smlouvou o spotřebitelském úvěru, neboť bylo uzavření smlouvy o doplňkové službě povinné pro získání spotřebitelského úvěru za nabízených podmínek; c) povinnost informovat o RPSN a o celkové částce, kterou má spotřebitel zaplatit i ve smlouvě o spotřebitelském úvěru dle § 106 odst. 1 písm. g) ZSÚ.

84. Podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností týkajících se poskytnutí nebo vysvětlení předsmělních informací podle § 94 až 100 ZSÚ.
85. Podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. n) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že nezajistí, aby smlouva o spotřebitelském úvěru obsahovala informace podle § 106 až 109 ZSÚ.
86. Na základě zjištěných skutečností má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 5.10.2022 do 29.3.2023²⁹ ve všech 23 anuitních úvěrových případech ze vzorku uvedl ve Formuláři/ESIPu a ve smlouvě o spotřebitelském úvěru nesprávně informaci o celkových nákladech spotřebitelského úvěru a o RPSN, jelikož ty v sobě nezahrnovaly poplatek za sjednání doplňkové služby Podpora, jejíž sjednání bylo nutné pro získání úvěru za nabízených a následně uzavřených podmínek, tedy s nižší zápuční úrokovou sazbou, expresním zpracováním, možností vrácení poloviny úroků a možností odkladu či přerušování splácení, a porušil tak povinnost stanovenou v ustanovení § 95 odst. 1 písm. g) a k) ZSÚ, § 95 odst. 2 ZSÚ, čímž se dopustil přestupku dle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) ZSÚ, a dále porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 106 odst. 1 písm. g) ZSÚ, čímž se dopustil přestupku dle § 154 odst. 1 písm. n) ZSÚ.

(iv) Informování spotřebitele o celkové výši spotřebitelského úvěru

Právní úprava

87. Dle ustanovení § 95 odst. 1 písm. c) ZSÚ platí, že před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru jiném než na bydlení musí být spotřebiteli poskytnuta informace o celkové výši spotřebitelského úvěru a podmínkách jeho čerpání. Dle ustanovení § 99 odst. 1 ZSÚ platí, že informace podle § 95 odst. 1 se poskytují prostřednictvím formuláře uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu (dále též „Formulář“).
88. Podle ustanovení § 95 odst. 2 ZSÚ před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru na bydlení musí být spotřebiteli poskytnuty informace uvedené v příloze č. 4 k tomuto zákonu. Příloha č. 4 k ZSÚ dále v oddílu 3 stanoví, že poskytovatel musí jako jeden z hlavních znaků úvěru uvést v ESIPu výši a měnu úvěru, který má být poskytnut.
89. Výše úvěru je definována v ustanovení § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ jako souhrn všech částek, jež jsou dány spotřebiteli k dispozici. Slovy zákona tedy poskytovatel spotřebitelského úvěru na bydlení musí v ESIPu spotřebitele informovat o částce, kterou spotřebiteli skutečně poskytne (dá k dispozici).

²⁹Od 5.10.2022, tj. uzavření smlouvy č. [REDACTED], do 29.3.2023, uzavření smlouvy č. [REDACTED].

Skutková zjištění

90. Správní orgán Kontrolou zjistil, že účastník řízení informoval všechny žadatele u vzorku 23³⁰ anuitních úvěrových případů prostřednictvím Formuláře/ESIPu o celkové výši a měně úvěru, který má být poskytnut, v rozporu s ustanovením § 95 odst. 1 písm. c), resp. § 95 odst. 2 ZSÚ, když uvedená výše úvěru v poli „celková výše spotřebitelského úvěru“ Formuláře, resp. v poli „výše a měna úvěru, který má být poskytnut“ ESIPu neodpovídala částce, která byla dána jednotlivým žadatelům k dispozici. Účastník řízení si totiž jednostranně započel výši nákladů spojených s poskytnutím spotřebitelského úvěru, která byla uvedena vždy shodně jak ve smlouvě o úvěru v čl. 4.3. a 4.8., tak ve Formuláři (pole „podmínky čerpání“), resp. v ESIPu (pole „Úroková sazba a jiné náklady“), oproti částce odpovídající sjednanému úvěrovému rámci dle čl. 4.2 smlouvy o úvěru, resp. oproti částce uvedené v poli „celková výše spotřebitelského úvěru“ Formuláře, resp. v poli „výše a měna úvěru, který má být poskytnut“ ESIPu, viz ilustrativní obrázky níže.

Výstrižek z Formuláře ke smlouvě č. [REDACTED] ([REDACTED])

2. Popis základních vlastností spotřebitelského úvěru

Druh spotřebitelského úvěru	hotovostní úvěr
Celková výše spotřebitelského úvěru <i>To znamená strop úvěrového rámce nebo celkovou částku poskytnoutou v rámci smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr.</i>	80 000 Kč
Podmínky čerpání <i>To znamená, jakým způsobem a kdy obdržíte peníze.</i>	Úvěr bude poskytnut následujícím způsobem: • 65 500 Kč bude vyplacena na účet Spotřebitele č. 7522861002/5500, který je shodně uveden rovněž v záhlaví této smlouvy, a to do 10 (deseti) pracovních dnů od nabytí účinnosti této smlouvy, za předpokladu splnění všech předcházejících relevantních zákonných i smluvních podmínek Spotřebitelem. • Úhradou smluvní strany rozumí připsání úvěru ve sjednané výši na účet Spotřebitele. Pro případ nedodržení tohoto ujednání ze strany poskytovatele sjednaly smluvní strany smluvní pokutu ve výši 0,1% denně z výše spotřebitelského úvěru za každý den prodlení poskytovatele. • Částka ve výši 14 500 Kč bude započtena na náklady poskytovatele specifikované v bodu 4.8. Smlouvy
Doba trvání spotřebitelského úvěru	
Splátky a případně způsob rozdělení splátek	Budete muset uhradit toto: 72 měsíčních splátek po 2 147 Kč splatných vždy k 15. dni v měsíci
Celková částka, kterou je třeba zaplatit <i>To znamená výše vypůjčené jistiny plus úroky a případné náklady související s</i>	154 584 Kč

91. Výstrižek z ESIP ke smlouvě č. [REDACTED] ([REDACTED])

3. Hlavní znaky úvěru

Výše a měna úvěru, který má být poskytnut: 300 000 Kč
Doba trvání úvěru: 120 měsíců
Druh úvěru: Neúčelový spotřebitelský hotovostní úvěr na bydlení s průběžným splácením jistiny a úroků
Druh použité úrokové sazby: pevná úroková sazba roční ve výši 17,00 % p.a.
Celková částka ke splacení: 625 672 Kč
To znamená, že za každou vypůjčenou 1 Kč zaplatíte zpět 2,09 Kč
Zajištění: Úvěr je zajištěn, předmětem zajištění jsou následující nemovitosti:
- pozemek, st. parcela č. [redacted] zastavěná plocha a nádvoří, včetně součásti pozemku, stavby [redacted]
- pozemek, parcela č. [redacted] trvalý travní porost
- vše v podílu 1/2 - [redacted]
vše zapsáno na katastrálním úřadu pro [redacted] katastrální pracoviště [redacted] katastrální
obec [redacted], okres [redacted]

4. Úroková sazba a jiné náklady

Roční procentní sazba nákladů (RPSN) vyjadřuje celkové náklady úvěru jako roční procento. RPSN Vám má pomoci porovnat různé nabídky.
RPSN použita na Váš úvěr je 23,00 % p.a.
Zahrnuje:
Úrokovou sazbu 17,00% p.a. a 40 000 Kč na náklady spojené s vyřízením úvěru
Ujistěte se prosím, že víte o veškerých dalších daních a nákladech spojených s Vaším úvěrem.

[illegible]

92. Spotřebitelům tak byla vyplácena (dána k dispozici) nižší částka, než o jaké byli informováni prostřednictvím zákonné položky „celková výše spotřebitelského úvěru“. Analýzou vzorku úvěrových případů bylo rovněž zjištěno, že účastník řízení vychází z „celkové výše spotřebitelského úvěru“, tedy z podstatně vyšší částky než je spotřebiteli reálně poskytnuta, v případě výpočtu úroku konkrétního úvěru i u stanovení odměny zprostředkovateli/leadři/obchodnímu zástupci za jeho činnost (6 % z celkové výše poskytovaného úvěru). Uvedené má dále podstatný vliv v neprospěch spotřebitele např. na stanovení plateb požadovaných při prodlžení spotřebitele.

Vyjádření účastníka řízení

93. Účastník řízení v odporu uvedl, že nehodlá sporovat skutková zjištění ani právní posouzení, a hodlá vyvinout veškerou součinnost k odstranění všech zjištěných nedostatků. Za tímto účelem účastník řízení zasílá správnímu orgánu pravidelně aktualizovaný harmonogram nápravných opatření.

Stanovisko správního orgánu včetně právní kvalifikace

94. Ani v tomto případě účastník řízení skutkový stav nerozporoval. Správní orgán tak shrnuje, že účastník řízení měl v předsmluvní fázi dle § 95 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 95 odst. 2 ZSÚ povinnost spotřebitele pravdivě informovat o částce, kterou spotřebiteli skutečně poskytne (dá k dispozici)³¹. Účastník řízení však do položky *celkové výše spotřebitelského úvěru* zahrnul i náklady, které byly z úvěrového rámce před vyplacením finančních prostředků odečteny a spotřebitel tak získal (dostal k dispozici) méně finančních prostředků, než kolik bylo uvedeno v informaci o celkové výši spotřebitelského úvěru, která tak byla nepravdivá.
95. Současně i další položky vycházející při svém stanovení z výše jistiny (výpočet zápůjčního úroku, částky požadované v případě prodlžení spotřebitele, náklady vynaložené na vyřizování úvěru i platby na doplňkovou službu Podpora) byly vyměřeny z částky uvedené v *celkové výši spotřebitelského úvěru*, tj. opět z částky vyšší, než spotřebitel reálně obdržel.
96. Správní orgán dodává, že závažnost uvedeného jednání snižuje skutečnost, že byl spotřebitel v navazujících bodech předsmluvní i smluvní dokumentace informován o podmínkách čerpání, včetně informace o tom, že položka *celková výše spotřebitelského úvěru* neodpovídá částce, kterou spotřebitel skutečně obdrží, čili reálně se o této skutečnosti spotřebitel dozvědět mohl, byť jiným způsobem, než zákon ukládá.
97. Podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) ZSÚ ten, kdo je oprávněn poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností týkajících se poskytnutí nebo vysvětlení předsmluvních informací podle § 94 až 100 ZSÚ.
98. **Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 5.10.2022 do 29.3.2023³² neposkytl ani jednomu spotřebiteli z 23 anuitních úvěrových případů informaci o celkové výši úvěru ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ, když uvedl ve Formuláři/ESIPu nesprávně**

³¹K tomu blíže např.: Rozhodnutí SDEU věci Radlinger (Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 21. 4. 2016 ve věci C-377/14, Ernst Georg Radlinger a Helena Radlingerová proti FINWAY a.s.) ve kterém je uvedeno, že pojem „celková výše úvěru“ je nutné interpretovat tak, že jde o částku, která je spotřebiteli dána k dispozici, což vylučuje, aby pod pojem „celková výše úvěru“ byly subsumovány peněžní prostředky (náklady), které nebyly spotřebiteli reálně vyplaceny, resp. dány mu k dispozici.

³²Od 5.10.2022, tj. uzavření smlouvy č. [REDAKCE] ([REDAKCE]), do 29.3.2023, uzavření smlouvy č. [REDAKCE] ([REDAKCE]).

informaci o celkové výši úvěru, jelikož ta v sobě zahrnovala i částku, která byla z úvěrového rámce před vyplacením finančních prostředků odečtena ve formě poplatku a nebyla nikdy dána spotřebiteli k dispozici, čímž porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 95 odst. 1 písm. c) ZSÚ a § 95 odst. 2 ZSÚ, a dopustil se tak přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) téhož zákona.

Odůvodnění pokuty

99. Ustanovení § 158 ZSÚ stanoví, že přestupky podle tohoto právního předpisu projednává Česká národní banka. Správní orgán je tak legitimován projednat předmětný přestupek.
100. Správní orgán při stanovení výše sankce vycházel ze **zásady absorpce** zakotvené v ustanovení § 41 odst. 1 přestupkového zákona, ze které vyplývá, že v případě, kdy správní orgán ukládá účastníkovi řízení sankci za dva nebo více přestupků projednávaných ve společném řízení, ukládá trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. V případě, že zákon stanoví pro sbíhající se přestupky shodné rozpětí sankcí, ukládá potom trest za přestupek nejzávažnější.
101. Správní orgán uvádí, že se v projednávaném případě účastník řízení dopustil přestupků spáchaných ve vícečinném souběhu, přičemž za přestupek (i) může správní orgán dle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) ZSÚ uložit pokutu do 20 000 000 Kč; za přestupek (ii) může správní orgán dle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ uložit pokutu do 20 000 000 Kč; za přestupek (iii) ad a), b) a c) a (iv) ad a) a b) lze dle ustanovení § 153 odst. 2 písm. b) ZSÚ uložit pokutu do 10 000 000 Kč a za přestupek (iii) ad d) a (iv) ad d) lze dle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ uložit pokutu do 20 000 000 Kč.
102. Jako nejzávažnější hodnotí správní orgán přestupek ad (ii) podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, který byl vzat jako základ pro stanovení konkrétní výše pokuty a který představuje závažná porušení pravidel stanovených ZSÚ na ochranu spotřebitele, který je slabší stranou, jelikož na rozdíl od účastníka řízení nevystupuje jako profesionál v dané oblasti. Správní orgán uvádí, že jednání účastníka řízení, za které správní orgán ukládá sankci tímto rozhodnutím, **ohrožuje významný zájem chráněný zákonem, a to primárně veřejný zájem na ochraně spotřebitele před nezodpovědným poskytnutím úvěru, které by pro spotřebitele mělo negativní následky (např. insolvenci a s ní související dopady jak ekonomické v podobě ztráty majetku, tak společenské v podobě společenské stigmatizace)**. Sekundárně je předmětnou úpravou chráněn i celospolečenský zájem na minimalizaci negativních jevů spojených s insolvencí spotřebitelů, tedy exekuce, ztráta motivace k výdělečné činnosti, ztráta daňových příjmů státu a naopak nárůst výdajů na sociální dávky³³. **Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace poskytování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou, neboť odborné, komplexní a důkladné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele ve smyslu ustanovení § 86 ZSÚ je elementárním předpokladem pro řádné poskytování spotřebitelského úvěru a tedy naplnění jednoho z hlavních účelů tohoto zákona.**
103. Správní orgán konstatuje, že rovněž výše uvedená pochybení ad (i), tedy nezavedení a neudržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které jsou

³³srov. Zákon o spotřebitelském úvěru, 1. vydání, 2017, s. 425 – 435 (SLANINA, JEMELKA, VETEŠNÍK, WACHTLOVÁ, FLÍDR).

předpokladem pro tuto činnost, a jednání ad (iii) a (iv), kdy účastník řízení v předsmulvné a smluvní dokumentaci neuváděl pravdivé veškeré povinné informace, představují vysokou míru závažnosti, neboť zasahují do základních povinností účastníka řízení jako poskytovatele spotřebitelského úvěru a vedou ke stejnému následku, tj. porušování ZSÚ. Z uvedených důvodů správní orgán uložil účastníkovi řízení v souladu s ustanovením § 41 odst. 1 přestupkového zákona pokutu právě za přestupek ad (ii), a ke skutečnosti, že se účastník řízení dopustil více přestupků, přihlédl jako k přitěžující okolnosti v souladu s ustanovením § 40 písm. b) přestupkového zákona.

104. K možné liberaci účastníka řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona správní orgán uvádí, že mu není známo, že by účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům zabránil.
105. Přestupkový zákon umožňuje uložení alternativních druhů trestů (např. napomenutí) a popř. modifikaci trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu). S ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, však nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu. Jako nejeфекtivnější prostředek, který zajistí splnění individuálně a generálně preventivního i represivního účelu sankce, se v daném případě jeví uložení pokuty.
106. Při stanovování výše pokuty se správní orgán řídil zásadami uvedenými v ustanovení § 37 přestupkového zákona, povahu a závažnost přestupku posoudil podle ustanovení § 38 téhož zákona, a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 39 a ustanovení § 40 téhož zákona. Zároveň správní orgán přihlédl k obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.
107. V souladu se zásadou individualizace správního trestu musí výměra pokuty odpovídat okolnostem a zvláštnostem případu. Současně musí ukládaná pokuta vést k naplnění obou jejích účinků, tedy účinku preventivního a represivního.
108. Výše popsané protiprávní jednání má charakter tzv. ohrožovacího deliktu, jeho **následkem** je tedy již samotné ohrožení zájmu chráněného zákonem, v daném případě na ochraně spotřebitelů při poskytování spotřebitelských úvěrů. Pokud jde o **účinek** protiprávního jednání účastníka řízení, k naplnění skutkové podstaty správního deliktu spáchaného účastníkem řízení dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku třetích osob či nikoli. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností za natolik závažné, že k odpovědnosti za výše popsaný delikt není třeba vzniku škody.
109. Z hlediska **způsobu spáchání** přestupků správní orgán konstatuje, že účastník řízení se jich dopustil jak jednáním **komisivní povahy**, tj. aktivním jednáním, když poskytl spotřebitelské úvěry bez řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitele (přestupek ad (ii)), tak **omisivním jednáním**, tedy nekonáním tam, kde měl konat, když nezavedl a neudržoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele (přestupek ad (i)) a v předsmulvné a smluvní dokumentaci neuváděl pravdivé veškeré povinné informace (přestupky ad (iii) a (iv)).
110. Správní orgán uvádí k **povaze činnosti** účastníka řízení, že je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, přičemž tuto činnost vykonává za účelem podnikání a tvorby zisku. Jako profesionál by měl při této činnosti přistupovat k povinnostem vyplývajícím z požadavku řádného posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr maximálně zodpovědně a vyvarovat se jakýchkoli porušení ZSÚ. I k tomu pak správní orgán přihlédl při stanovování výše uložené pokuty.

111. Správní orgán vzal při rozhodování o stanovení konkrétní výše pokuty za spáchané přestupky v úvahu jako **polehčující okolnost** skutečnost, že s účastníkem řízení nebylo dosud žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu správním orgánem vedeno a účastník řízení nebyl za žádný přestupek trestán.
112. Naopak jako **přítěžující okolnost** zvyšující závažnost deliktního chování účastníka řízení správní orgán považuje skutečnost, že účastník řízení spáchal více přestupků (konkrétně se jedná o přestupky uvedené ve výrokové části tohoto rozhodnutí). Správní orgán též přihlédl k tomu, že přestupky měly systémový charakter, a že se účastník řízení dopouštěl porušování některých povinností opakovaně po poměrně **dlouhé období**, cca 1 rok.
113. Účastník řízení v odporu namítl, že se mu příkazem uložená pokuta jeví jako nepřiměřeně vysoká, když by se v rámci individualizace sankce mělo přihlížet i k jeho aktuálním majetkovým poměrům. K tomu účastník řízení uvedl, že i postcovidová krize a válka na Ukrajině mají nepříznivý vliv na jeho hospodářské výsledky, když vygeneroval za rok 2023 hrubý zisk ve výši 5,4 mil. Kč. Pokuta 4 mil. Kč by tak představovala zhruba 75 % čistého zisku, mohla by mít zásadní nepříznivý vliv na další fungování účastníka řízení a mohla by mít do jisté míry i likvidační povahu. Účastník řízení tak požádal správní orgán, aby pokutu přezkoumal a snížil, případně umožnil její splácení ve splátkách ve výši nejvýše 200 000 Kč měsíčně.
114. Správní orgán nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení o nepřiměřeně vysoké pokutě. V tomto směru je nutné zdůraznit, že v případě nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru se jedná o regulovanou, odbornou činnost, kdy zájemci o poskytování úvěrů musí splnit podmínky vztahující se také k odborným předpokladům. Účastník řízení je hlavním garantem toho, aby byl úvěr poskytnut pouze takovému spotřebiteli, který bude schopen jej splatit. Je tak pochopitelné, že je na účastníka řízení kladen vyšší důraz na dodržování právních povinností, neboť veřejnoprávní charakter dané problematiky se ve vztahu k osobám poskytujícím spotřebitelské úvěry projevuje právě stanovením řady povinností, a dále v navazujícím správním dozoru nad jejich dodržováním, včetně uplatňování odpovědnosti za jejich porušování. Nadto účastník řízení dlouhodobě poskytuje jedny z nejdražších půjček na trhu³⁴, a pokud je jeho klientské portfolio v souladu se zákonem úvěruschopné, měly by se mu zapůjčené peníze bezpečně vracet.
115. Správní orgán se nemůže při zkoumání majetkových poměrů omezit jen na ukazatele zisku/ztráty účastníka řízení, ale musí zohlednit komplexně celkovou ekonomickou sílu daného subjektu³⁵. Ke zkoumání majetkových poměrů účastníka řízení správní orgán rovněž uvádí, že je nezbytné dané kritérium zjišťovat z důvodu, aby ukládaná pokuta nebyla vůči delikventovi zjevně nepřiměřená. Zákaz likvidačních pokut ovšem neznamená, jak mylně dovozuje účastník řízení, že by správní orgán měl rezignovat na ukládání pokut ve větší výši. Při stanovení konkrétní výše pokuty správní orgán přihlédl i k aktuálním majetkovým poměrům účastníka řízení, když vlastní kapitál účastníka řízení jakožto základní ukazatel jeho finanční síly dosáhl ke konci roku 2023 výše 319 mil. Kč a oproti předchozímu účetnímu období se tak z 214 mil. Kč navýšil o dalších 105 mil. Kč. Účastník řízení za rok 2022 poskytl celkem 6 678 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 373 mil. Kč, a za rok 2023 poskytl celkem 3 461 spotřebitelských

³⁴<https://www.clovekv tisni.cz/stejne-velka-pujcka-muze-stat-1700-korun-ale-i-pres-sto-tisic-clovek-v-tisni-vydava-index-odpovedneho-uverovani-9729gp>, <https://www.clovekv tisni.cz/index-odpovedneho-uverovani-9433gp>, <https://www.clovekv tisni.cz/pujcka-s-neprijemnym-prekvapenim-na-konci-clovek-v-tisni-vydava-novy-index-odpovedneho-uverovani-10895gp>.

³⁵Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9.1.2019, č.j. 6 A 245/2014-49.

úvěrů o objemu 153 mil. Kč.

116. Dále správní orgán dodává, že již ve fázi rozhodování o udělení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru musel účastník řízení prokázat jistou připravenost a kvalitu v oblasti majetkových poměrů, neboť § 14 odst. 1 ZSÚ stanoví požadavky na počáteční kapitál (20 mil. Kč) i na udržování průběžného kapitálu³⁶. K argumentaci o válečném konfliktu na Ukrajině správní orgán poznamenává, že dle auditorské zprávy účastník řízení na Ukrajině nemá žádná aktiva, ani na uvedeném území nevyvíjí žádnou podnikatelskou činnost.
117. Dále správní orgán k námitce účastníka řízení ohledně přiměřenosti správního trestání konstatuje, že za likvidační pokutu byla v judikatuře Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu označována pokuta, která je sto zapříčinit konec podnikatelské činnosti sankcionovaného subjektu, nebo eliminaci veškeré podnikatelské činnosti sankcionovaného subjektu na splacení pokuty. Za likvidační pokutu naopak není považována pokuta, která omezí přiměřeným způsobem sankcionovaný subjekt v jeho podnikatelské činnosti³⁷. Účastník řízení však žádnou z těchto skutečností nedoložil. Současně správní orgán sdílí názor Nejvyššího správního soudu³⁸, že „*aby pokuta za přestupek naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Odpovídající intenzita majetkové újmy bude v konkrétních případech záviset na řadě faktorů, v první řadě však na závažnosti spáchaného deliktu. Ta v sobě vždy zahrnuje jak typovou závažnost, kterou zákonodárce vyjádřil již rozpětím zákonné sazby pro uložení pokuty, tak individuální závažnost protiprávního jednání v konkrétním případě.*“
118. Správní orgán je přesvědčen, že s ohledem na represivní funkci sankce a generální prevenci je na místě uložit účastníku řízení za vytykaná jednání peněžitou sankci tak, aby dal ostatním účastníkům trhu na vědomí, že vytykaná jednání považuje za závažná porušení povinností, jejichž neplnění musí být trestáno a vynucováno. Správní orgán konstatuje, že zjištěná pochybení spočívající v porušení ZSÚ ve svém souhrnu představují vysokou míru závažnosti, neboť zasahují do základních povinností účastníka řízení jako nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, a jejich odůvodnění je dostatečným podkladem pro uložení sankce ve výši 4 000 000 Kč, která odpovídá 20 % z maximální možné výše.
119. Na základě posouzení všech uvedených aspektů dospěl správní orgán k jednoznačnému závěru, že pokuta ve výši jedné pětiny zákonné sazby je uložena v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky, s přihlédnutím k závažnosti spáchaných přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, majetkovým poměrům účastníka řízení, jakož i relevantním polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, a nemůže být považována za nepřiměřenou nebo za takovou, která by se mohla dotýkat samotné ekonomické

³⁶Počáteční kapitál nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru musí činit alespoň 20000000 Kč. Nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru průběžně udržuje kapitál alespoň ve výši odpovídající 5 % objemu poskytnutých a dosud nesplacených úvěrů vykázaných ke konci kalendářního roku podle odstavce 2. Kapitál nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru zároveň nesmí klesnout pod minimální výši počátečního kapitálu.

³⁷Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 18/2007 – 81 ze dne 31. března 2009: „K námitkám obsaženým v žalobě a kasační stížnosti je možno dodat, že peněžitá sankce má ve většině případů za následek určité omezení v následné činnosti sankcionovaného subjektu. Pokud by tomu tak nebylo, je možno pochybovat, zda takováto sankce plní svůj účel (včetně preventivního). To, že se jedná i o určité omezení v činnosti, kterou je možno označit jako veřejně prospěšnou, neznamená, že by v takovýchto případech bylo vyloučeno uložení pokuty.“

³⁸Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133.

existence účastníka řízení.

120. K žádosti o splátky správní orgán uvádí, že v souladu s ustanovením § 8 odst. 2 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 46e odst. 6 zákona o České národní bance, je ke správě placení peněžních plnění, tedy i případné pravomocně uložené sankce, a to včetně rozhodování o případné žádosti o splátky, příslušný celní úřad pro hlavní město Prahu, nikoliv Česká národní banka. V případě pravomocně uložené pokuty se tak účastník řízení může na tento úřad s případnou žádostí o splátky obrátit.
121. Ze všech výše uvedených důvodů pak správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Ad výrok II.

Odůvodnění povinnosti uhradit náklady řízení

122. Správní orgán v rozhodnutí ze shora uvedených důvodů shledal, že účastník řízení svým jednáním porušil ZSÚ. Účastník řízení tedy vyvolal řízení porušením své povinnosti. Ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu stanoví, že povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou uloží správní orgán účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Prováděcí právní předpis stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec.
123. Prováděcí předpis, tj. vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., svým § 6 odst. 1 stanovuje, že paušální částka nákladů řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč. Z uvedených důvodů uložil správní orgán účastníku řízení k úhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem II. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík Ph.D.
ředitel sekce dohledu nad finančním trhem II
podepsáno elektronicky

Mgr. Luděk Pestr
ředitel odboru správních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2024/87724/CNB/110 ze dne 25. července 2024. sp.zn. Sp/2023/15/658**

V Praze dne 25. července 2024
Č. j.: 2024/087724/CNB/110
Počet stran: 4
Vypraveno dne: 26. července 2024

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 3. 6. 2024 společností CFG Credit a.s., IČO 094 33 635, se sídlem Sladkovského 767, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, rozhodnutí České národní banky č. j. 2024/58919/650 ze dne 20. 5. 2024, sp. zn. Sp/2023/15/658, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) rozhodla takto:

Rozklad společnosti CFG Credit a.s., IČO 094 33 635, sídlem Sladkovského 767, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, se podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 43c zákona o České národní bance zamítá a rozhodnutí České národní banky č. j. 2024/58919/650 ze dne 20. 5. 2024 se potvrzuje.

ODŮVODNĚNÍ

[1.] Česká národní banka jako správní orgán prvního stupně (dále „správní orgán prvního stupně“) doručila dne 11. 4. 2024 společnosti CFG Credit a.s., IČO 094 33 635, se sídlem Sladkovského 767, Zelené předměstí, 530 02 Pardubice (dále „účastník řízení“), příkaz č. j. 2024/44913/650 (dále „Příkaz“), kterým účastníka řízení uznala vinným, že

- i) v období od 1. 6. 2022 do 12. 5. 2023 nesplnil požadavek na zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů zajišťujících řádné poskytování spotřebitelského úvěru,
- ii) v období od 5. 10. 2022 do 11. 5. 2023 ve všech 33 případech z kontrolního vzorku poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby před uzavřením smlouvy o úvěru řádně posoudil úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací,
- iii) v období od 5. 10. 2022 do 29. 3. 2023 ve všech 23 anuitních úvěrových případech z kontrolního vzorku uvedl ve Formuláři/ESIPu a ve smlouvě o spotřebitelském úvěru nesprávně informaci o celkových nákladech spotřebitelského úvěru a RPSN, jelikož ty v sobě nezahrnovaly poplatek za službu, jejíž sjednání bylo nutné pro získání úvěru za nabízených a následně uzavřených podmínek,
- iv) v období od 5. 10. 2022 do 29. 3. 2023 před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru neposkytl ani jednomu spotřebiteli z 23 anuitních úvěrových případů z kontrolního vzorku informaci o celkové výši úvěru ve smyslu § 3 odst. 2 písm. e) zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále „zákon o spotřebitelském úvěru“),

čímž porušil

- ad i) ustanovení § 15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s § 15 odst. 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru,
- ad ii) ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru ve znění účinném do 31. 12. 2023,
- ad iii) ustanovení § 95 odst. 1 písm. g) a k) zákona o spotřebitelském úvěru, § 95 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru a § 106 odst. 1 písm. g) zákona o spotřebitelském úvěru,
- ad iv) ustanovení § 95 odst. 1 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru a ustanovení § 95 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru,

čímž se dopustil

- ad i) přestupku dle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru,
- ad ii) přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru,
- ad iii) přestupku dle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) zákona o spotřebitelském úvěru a přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. n) zákona o spotřebitelském úvěru,
- ad iv) přestupku dle ustanovení § 153 odst. 1 písm. t) zákona o spotřebitelském úvěru,

za což byla účastníkovi řízení podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru uložena pokuta ve výši 4 000 000 Kč.

[2.] Proti Příkazu podal účastník řízení dne 19. 4. 2024 včasný odpor, čímž došlo v souladu s § 150 odst. 3 správního řádu ke zrušení Příkazu a v řízení bylo pokračováno. Účastník řízení v odporu nerozporoval skutková zjištění ani právní posouzení, žádal ale, aby mu byla uložená pokuta snížena z důvodu, že správní orgán prvního stupně vycházel z hospodářských výsledků za rok 2022, ale aktuální hospodářské výsledky za rok 2023 jsou nepříznivé, případně žádal o umožnění splácet uloženou pokutu ve splátkách.

[3.] Dne 20. 5. 2024 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2024/58919/650 (dále „napadené rozhodnutí“), kterým účastníka řízení uznal vinným z přestupků uvedených v bodě 1 tohoto rozhodnutí o rozkladu, když oproti Příkazu došlo ve výroku napadeného rozhodnutí pouze k opravám písařských chyb, zjištěné skutky, jejich právní kvalifikace a výše pokuty však zůstaly zachovány.

[4.] Účastník řízení podal dne 3. 6. 2024 proti napadenému rozhodnutí rozklad, kde obdobně jako v odporu nerozporuje skutková zjištění nebo jejich právní posouzení, ale s ohledem na nepříznivé hospodářské výsledky za rok 2023 žádá o snížení pokuty, případně o rozložení její splatnosti do více splátek.

[5.] ***V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“).***

[6.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a zjistil rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně shromáždil podklady v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro vydání napadeného rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu.

[7.] *Účastník řízení uvádí, že v rámci individualizace správní sankce by se mělo přihlížet k aktuálním majetkovým poměrům účastníka řízení, nikoli k hospodářským výsledkům v historických obdobích. Ačkoliv by se mohl rok 2022 jevit jako stále celkem aktuální, tak právě*

na přelomu roku 2022 a 2023 došlo k tomu, že se situace nejen na finančním trhu rapidně změnila k horšímu.

[8.] *Účastník řízení je toho názoru, že výše uložené pokuty by mohla mít zásadní nepříznivý vliv na jeho fungování a vzhledem k předloženým výsledkům má pro něj výše uložené pokuty do jisté míry i likvidační povahu. Účastník řízení tak bankovní radu žádá o snížení uložené pokuty, případně žádá o rozložení pokuty do více splátek.*

[9.] Bankovní rada neshledala pro snížení uložené pokuty důvod.

[10.] Bankovní rada přezkoumala odůvodnění uložené pokuty obsažené v bodech 99 až 121 napadeného rozhodnutí a plně se s tímto odůvodněním ztotožňuje. Bankovní rada uznává, že z předložené auditované účetní závěrky za rok 2023 vyplývá, že se finanční situace účastníka řízení oproti roku 2022 zhoršila, bankovní rada však není toho názoru, že by pokuta uložená ve výši 4 mil. Kč měla pro účastníka řízení likvidační povahu. Bankovní rada také upozorňuje, že správní orgán prvního stupně vycházel z účetní závěrky za rok 2022 pouze v Příkazu. Vzhledem k tomu, že k odporu účastník řízení přiložil účetní závěrku za rok 2023, tak správní orgán prvního stupně vycházel v napadeném rozhodnutí již z této nejaktuálnější účetní závěrky účastníka řízení. Účastník řízení je velmi dobře kapitálově vybaven, když jeho vlastní kapitál dosahoval ke konci roku 2023 výše 319 mil. Kč, a proto se bankovní rada nedomnívá, že by účastník řízení nebyl schopen uloženou pokutu absorbovat i se zhoršenými hospodářskými výsledky za předcházející rok 2023, když i tyto zhoršené hospodářské výsledky znamenají zisk účastníka řízení ve výši 5,4 mil Kč. Likvidační pokutou by přitom měla být taková sankce, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem podnikatelské činnosti splácení této pokuty, a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel na základě této pokuty dostane do existenčních potíží.¹ Bankovní rada je tak toho názoru, že uložená pokuta zjevně nebyla likvidační, když byla uložena ve výši, která nedosáhla ani výše čistého zisku účastníka řízení za rok předcházející uložení pokuty, a zároveň účastník řízení disponuje vysokým vlastním kapitálem značně přesahujícím výši uložené pokuty.

[11.] Bankovní rada konstatuje, že aby uložená pokuta plnila svoji funkci, zejména funkci preventivní a represivní, tak by měla být uložena v takové výši, aby pokuta byla pro pokutovaný subjekt citelná, tj. měla by mít určitý dopad na jeho fungování.² Nepříznivý vliv na pokutovaný subjekt je tak očekávaným důsledkem uložené pokuty a sám o sobě nemůže být důvodem pro její snížení. Bankovní rada shodně se správním orgánem prvního stupně považuje zjištěná pochybení za závažná (viz bod 102 a 103 napadeného rozhodnutí) a s ohledem na to, že účastník řízení nijak jím tvrzený možný zásadní nepříznivý vliv na jeho fungování blíže nedokládá, tak bankovní rada nemůže přistoupit ke snížení pokuty pouze na základě takto neurčitěho tvrzení, když pokutu uloženou ve výši 4 mil. Kč považuje za přiměřenou zjištěným pochybením a dalším okolnostem případu.

[12.] K žádosti o rozdělení splatnosti uložené pokuty do splátek bankovní rada odkazuje na bod 120 napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že to jsou celní úřady, které jsou příslušné ke správě placení peněžních plnění, tedy i uložených pokut, tak by to měly být právě celní úřady, které by o případném splácení pokuty ve splátkách měly rozhodnout.

¹ Viz např. bod 27 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j.

1 As 9/2008-133.

² Viz např. bod 49 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2022, č. j. 7 Afs 23/2020-22.

[13.] Bankovní rada je toho názoru, že bylo dostatečně prokázáno, že se účastník řízení dopustil přestupků uvedených v napadeném rozhodnutí. Bankovní rada nezjistila v řízení, které předcházelo rozkladem napadenému rozhodnutí, ani v napadeném rozhodnutí pochybení ze strany správního orgánu prvního stupně, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Bankovní rada po posouzení věci dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí vadami způsobujícími jeho nesprávnost a uloženou pokutu považuje za přiměřenou a nelikvidační. S ohledem na výše uvedené považuje bankovní rada rozklad za nedůvodný a rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

doc. Ing. Eva Zamrazilová, CSc.
viceguvernérka
podepsáno elektronicky

Ing. Karina Kubelková, Ph.D., MBA
členka bankovní rady
podepsáno elektronicky